

**BIURO SŁUŻBY MIAR
GUM**

**Informacja
z wykonanych kontroli
w I półroczu 2018 roku**

Warszawa, 2018 rok

WSTĘP

Zestawienie i analizę wyników kontroli, wykonanych w kraju w **I półroczu 2018 roku**, sporządzono na podstawie sprawozdań okręgowych urzędów miar (OUM) i okręgowych urzędów probierczych (OUP) oraz materiałów własnych Biura Służby Miar GUM.

Ustawowe zadania Prezesa Głównego Urzędu Miar dotyczą w szczególności sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów:

- ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o systemie tachografów cyfrowych,
- ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych,
- ustawy z dnia 1 kwietnia 2011 r. – Prawo probiercze

oraz aktów wykonawczych do tych ustaw.

W I półr. 2018 roku skontrolowano i poddano analizie następujące obszary obejmujące:

➤ **w zakresie metrologii:**

- przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej,
- podmioty i przedsiębiorców, którym Prezes GUM udzielił upoważnień lub zezwoleń na wykonywanie określonej działalności,
- podmioty paczkujące;

➤ **w zakresie probiernictwa:**

- miejsca prowadzenia przetwórstwa, wyrobu, naprawy i obrotu wyrobami z metali szlachetnych.

GLÓWNE WYNIKI KONTROLI:

Realizację ustawowych zadań Prezesa GUM w zakresie sprawowanego nadzoru (w administracji miar i administracji probierczej) w I półr. 2018 roku przedstawiają wyniki następujących kontroli:

I. Administracja miar (Główny Urząd Miar, 9 okręgowych urzędów miar i 58 obwodowych urzędów miar).

- Pracownicy terenowych organów administracji miar skontrolowali **7258** jednostek w zakresie przestrzegania ustawy Prawo o miarach, stwierdzając

nieprawidłowości w 362 jednostkach, tj. w 5%. W porównywalnym okresie 2017 roku stwierdzono nieprawidłowości w 351 jednostkach, tj. 5%.

- Bezpośredniej kontroli poddano **22375** szt. przyrządów pomiarowych, gdzie zakwestionowano 609 szt., tj. 2,7% (w 2017 roku odnotowano 2,8% nieprawidłowości - 651 szt.).
- Skontrolowano 276 podmiotów działających na podstawie wydanych przez Prezesa GUM upoważnień lub zezwoleń, stwierdzając nieprawidłowości w 53 podmiotach, tj. w 19,2 % (w roku 2017 stwierdzono nieprawidłowości w 51 podmiotach, tj. 17,4 %).
- *Skontrolowano 1571 podmioty paczkujące oraz wykonano 104 działania sprawdzających u przedsiębiorców (w 2017 r. skontrolowano 815 podmiotów paczkujących i wykonano 42 działania sprawdzające).*

II. Administracja probiercza (2 okręgowe urzędy probiercze i 8 wydziałów zamiejscowych).

- Pracownicy organów administracji probierczej skontrolowali 410 jednostek w zakresie przestrzegania ustawy Prawo probiercze, w których zakwestionowali ogółem 1118 szt. wyrobów z metali szlachetnych (w I półr. 2017 r. zakwestionowano 1302 sztuki w 419 jednostkach).

I. Kontrole użytkowników przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej

1. Kontrole w kraju – ogółem

W I półr. 2018 roku zespoły kontrolne terenowych organów administracji miar przeprowadziły w kraju łącznie 7258 kontroli użytkowników przyrządów pomiarowych, w tym:

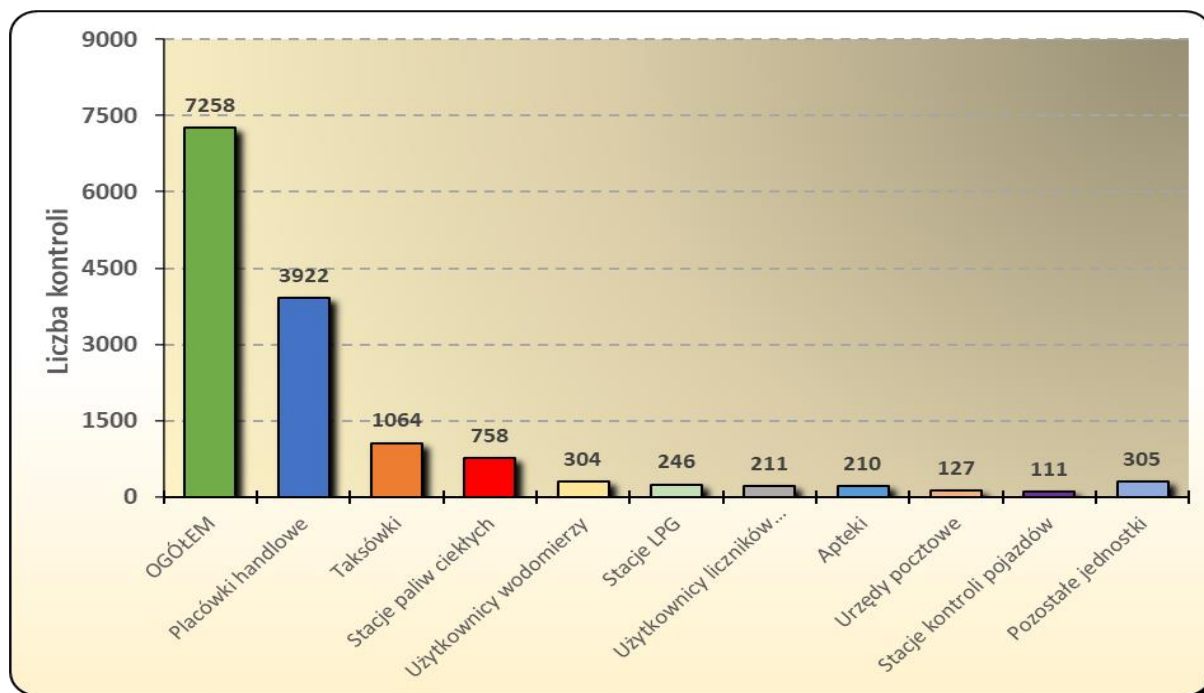
- kontroli planowych wykonano 7045 (97 %),
- kontroli doraźnych 213, będących m.in. reakcją na zgłaszane do urzędów uwagi (np. na pracę stacji paliw).

Najwięcej kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy Prawo o miarach, tj. 3922 (54,0 % wszystkich kontroli) przeprowadzono w placówkach handlowych, sprawdzając w szczególności stosowanie pp takich jak wagi nieautomatyczne, odważniki oraz przyrządy do pomiaru długości.

Najniższy poziom nieprawidłowości odnotowano w skontrolowanych jednostkach mieszczących się na obszarach działania OUM Katowice (1,8 %), OUM Szczecin (2,2%) i OUM Kraków 2,5 %.

Liczbę głównych kontroli wykonanych w kraju (wg miejsc stosowania przyrządów pomiarowych) przedstawia wykres nr 1.

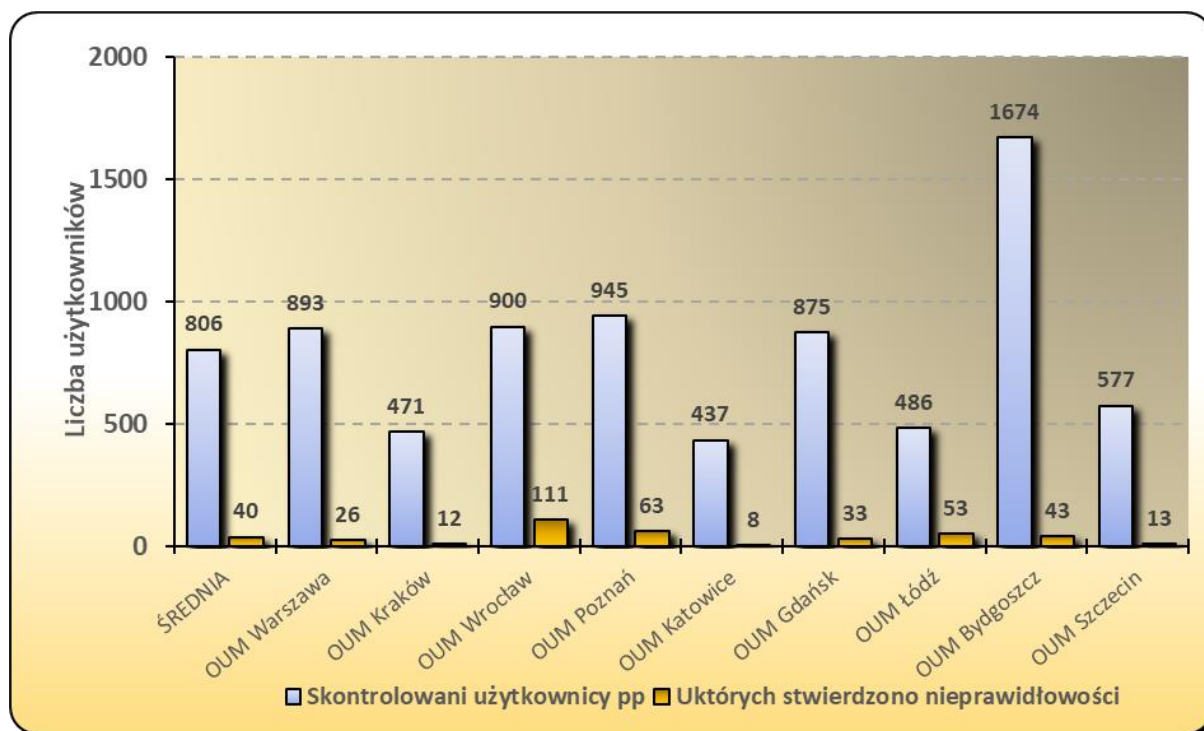
Wykres nr 1. Kontrole głównych użytkowników pp

„Pozostałe jednostki” przedstawione na wykresie nr 1 to te, których skontrolowano w kraju mniej niż 100, m.in. zakłady wulkanizacyjne oraz użytkownicy gazomierzy.

Zestawienie wykonanych przez okręgowych urzędy miar kontroli użytkowników przyrządów pomiarowych i tych, u których stwierdzono nieprawidłowości przedstawia wykres nr 2.

Wykres nr 2. Skontrolowani użytkownicy pp w OUM

2. Rodzaje skontrolowanych przyrządów pomiarowych

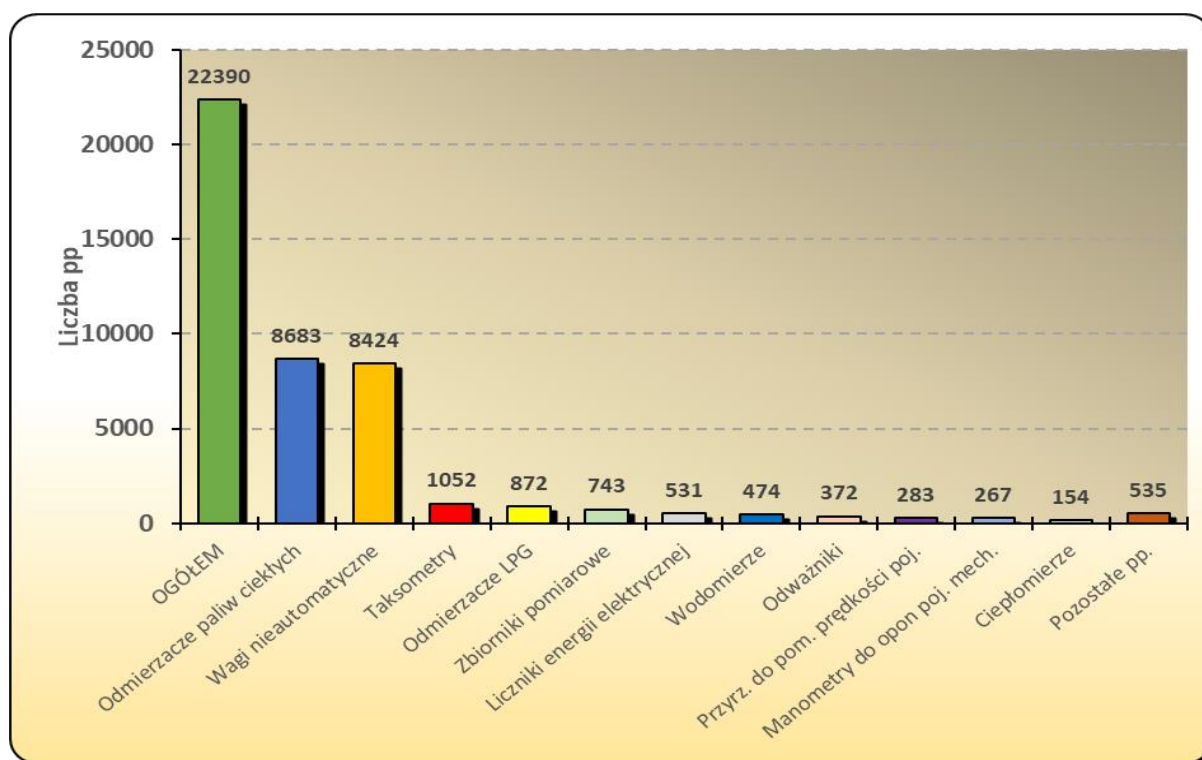
Ogółem na terenie kraju skontrolowano następujące ilości przyrządów pomiarowych (pp) będących w obrocie lub użytkowaniu oraz znajdujących się w ewidencjach:

- 22375 szt. pp w użytkowaniu lub obrocie, w tym: 39,5 % stanowiły odmierzacze paliw ciekłych, 36,2 % wagi nieautomatyczne, 34,3 % pozostałe pp; zakwestionowano 609 szt., tj. 2,7 %;
- 499,3 tys. szt. pp w ewidencjach m.in. zakładów wodociągowych i energetycznych, w tym: 70% stanowiły liczniki energii elektrycznej; zakwestionowano 4,2 tys. szt., tj. ok. 1%.

Stwierdzone nieprawidłowości głównie dotyczyły braku ważnych dowodów prawnej kontroli metrologicznej.

Wykres nr 3 przedstawia największe grupy pp (będących w użytkowaniu lub obrocie) skontrolowane w kraju.

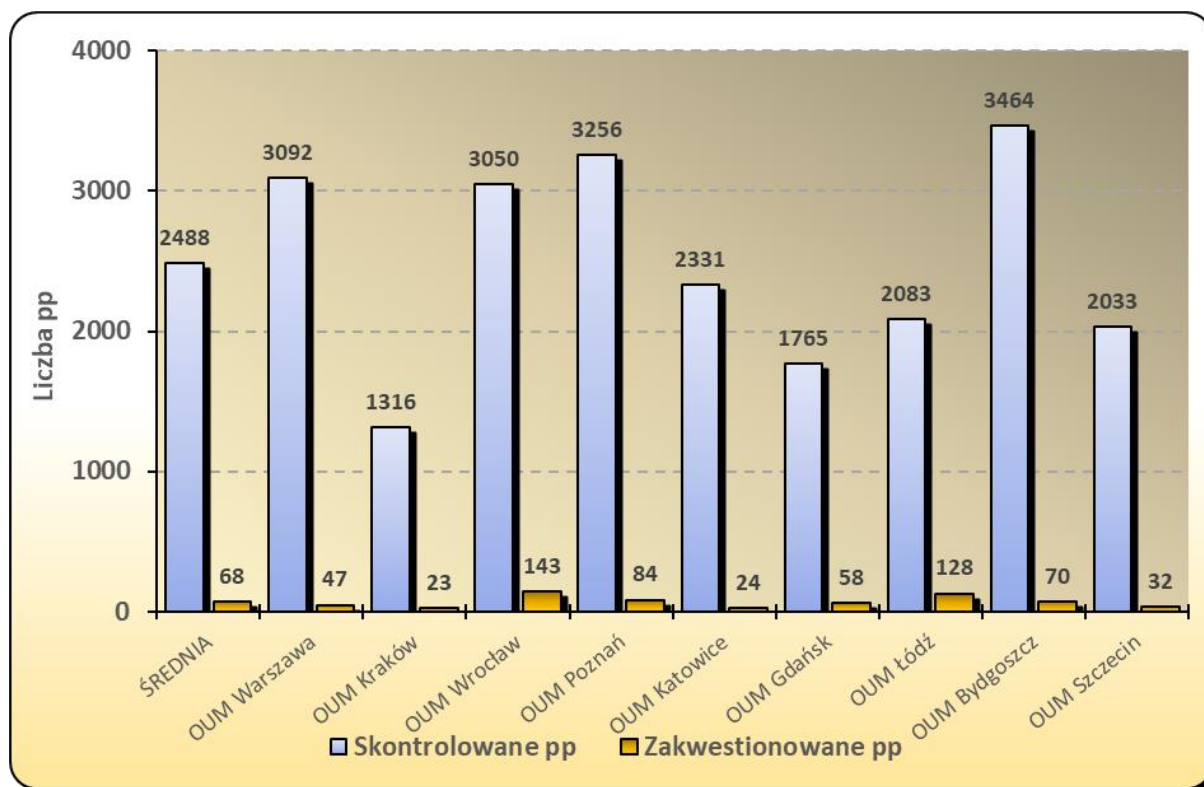
Wykres nr 3. Skontrolowane grupy pp

„Pozostałe pp” przedstawione na wykresie nr 3 to te, których skontrolowano w kraju mniej niż 150 sztuk, m.in. analizatory spalin samochodowych oraz przymiary do pomiaru wysokości napełnienia zbiorników.

Na wykresie nr 4 przedstawiono liczby skontrolowanych i zakwestionowanych pp (w obrocie i użytkowaniu) w poszczególnych OUM.

Wykres nr 4. Skontrolowane pp w OUM

Roczny plan kontroli w zakresie miejsc stosowania (użytkowników) przyrządów pomiarowych został wykonany w **50,1 %**.

II. Kontrole podmiotów i przedsiębiorców, którym Prezes GUM udzielił upoważnień lub zezwoleń na wykonywanie określonej działalności

Łącznie w I półr. 2018 roku zespoły kontrolne terenowych organów administracji miar skontrolowały 276 podmiotów posiadających upoważnienia lub zezwolenia Prezesa na wykonywanie określonej działalności, w tym:

- 109 podmiotów, które uzyskały od Prezesa GUM zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie instalacji, naprawy lub sprawdzania tachografów samochodowych (UZ); w 13 przypadkach zostały stwierdzone nieprawidłowości (11,9 % skontrolowanych);
- 160 podmiotów, które uzyskały od Prezesa GUM zezwolenie na prowadzenie warsztatu w zakresie instalacji, w tym aktywacji, napraw oraz sprawdzania tachografów cyfrowych (UZC); w 39 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości (24,4 % skontrolowanych);
- 7 podmiotów posiadających upoważnienia Prezesa GUM do legalizacji pierwotnej i ponownej określonych przyrządów pomiarowych – w 1 przypadku odnotowano nieprawidłowości (14,3%).

W 53 jednostkach stwierdzono nieprawidłowości, czyli w 19,2 % skontrolowanych ogółem. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości podczas czynności kontrolnych w ww. podmiotach to niezgodne z wymaganiami dokumentowanie wykonanych czynności, nakładanie cech i zabezpieczeń niezgodnie z wymaganiami lub stosowanie niewłaściwego wyposażenia (lub bez wymaganych dowodów prawnej kontroli metrologicznej).

Do tych podmiotów wystosowane zostały zalecenia pokontrolne, zobowiązujące je do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w określonym czasie.

Roczny plan kontroli w tym zakresie zrealizowano w **54,0 %**.

Wykonane przez terenowe organy administracji miar kontrole w I półr. 2018 roku przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. Kontrole OUM

Wyszczególnienie	Skontrolowane pp	Kontrole użytkowników pp	Kontrole upoważnionych podmiotów
OUM Warszawa	3083	893	36
OUM Kraków	1316	471	24
OUM Wrocław	3050	900	27
OUM Poznań	3256	945	40
OUM Katowice	2331	437	45
OUM Gdańsk	1765	875	29
OUM Łódź	2077	486	24
OUM Bydgoszcz	3464	1674	21
OUM Szczecin	2033	577	30
OGÓŁEM	22375	7258	276

W rezultacie wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości inspektorzy nadzoru administracji miar w omawianym okresie:

- wystawili 362 mandaty karne na łączną kwotę 54.530 zł,
- wykonali 157 rekontroli i zastosowali 18 pouczeń.

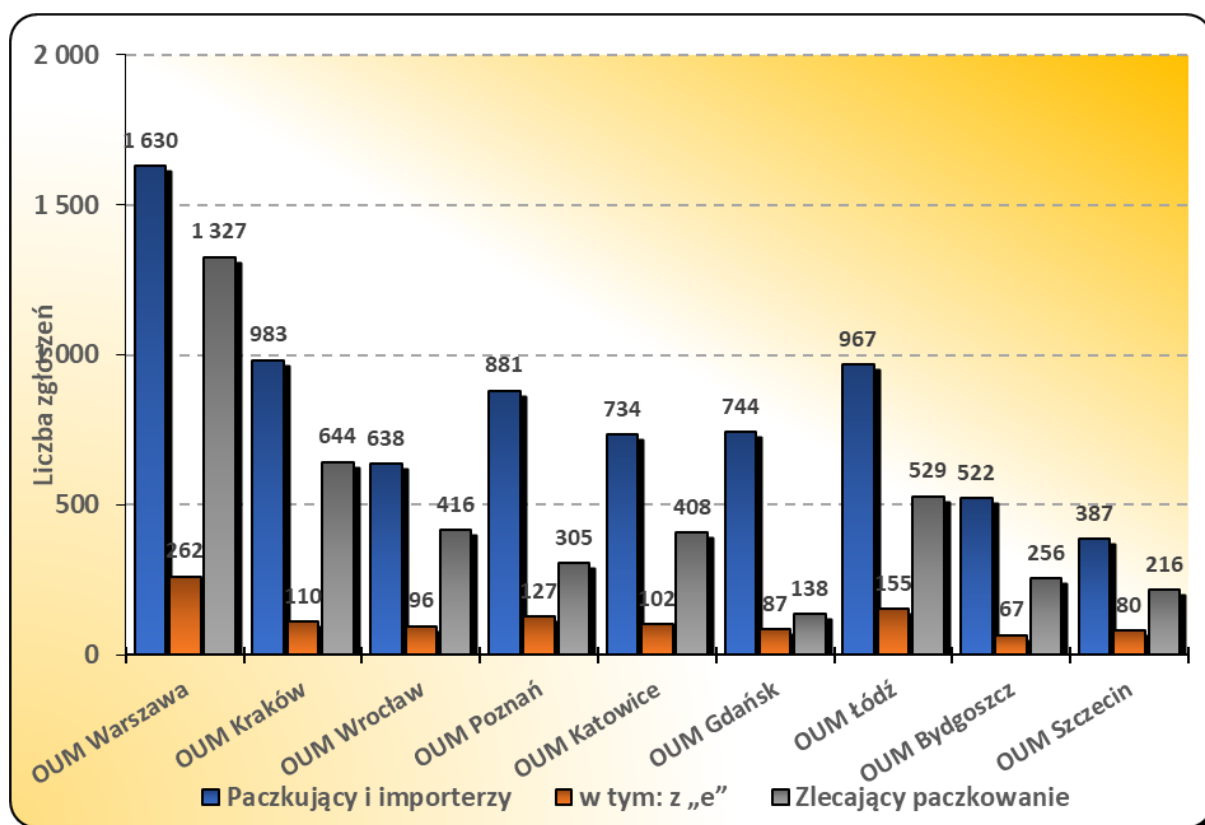
III. Kontrole podmiotów paczkujących

W I półroczu 2018 r. na terenie kraju skontrolowano 1571 przedsiębiorców, w tym kontrole planowe wykonano u 185 podmiotów paczkujących, a kontrole doraźne u 1386 podmiotów paczkujących. Ponadto inspektorzy administracji miar wykonali 104 działania sprawdzające u przedsiębiorców, które miały na celu aktualizację danych zawartych w zgłoszeniach faktu paczkowania lub importu towarów przekazywanych do okręgowych urzędów miar.

Łącznie kontrolą objęto 1885 partii towarów paczkowanych uznanych przez podmiot paczkujący za spełniające wymagania określone w ustawie. W wyniku przeprowadzenia testu referencyjnego zakwestionowano 29 partii (1,5 %).

Stan zgłoszeń podmiotów paczkujących, zgodnie z art. 12 i 13 ustawy o towarach paczkowanych, na dzień 30 czerwca 2018 r. przedstawia wykres nr 5.

Wykres nr 5. Stan zgłoszeń podmiotów paczkujących

Inspektorzy z Okręgowych Urzędów Miar przeprowadzili u podmiotów paczkujących 185 kontroli planowych i 343 kontroli doraźnych, natomiast inspektorzy z Obwodowych Urzędów Miar przeprowadzali wyłącznie kontrole doraźne (1043).

Tabela nr 2 przedstawia podsumowanie tych działań.

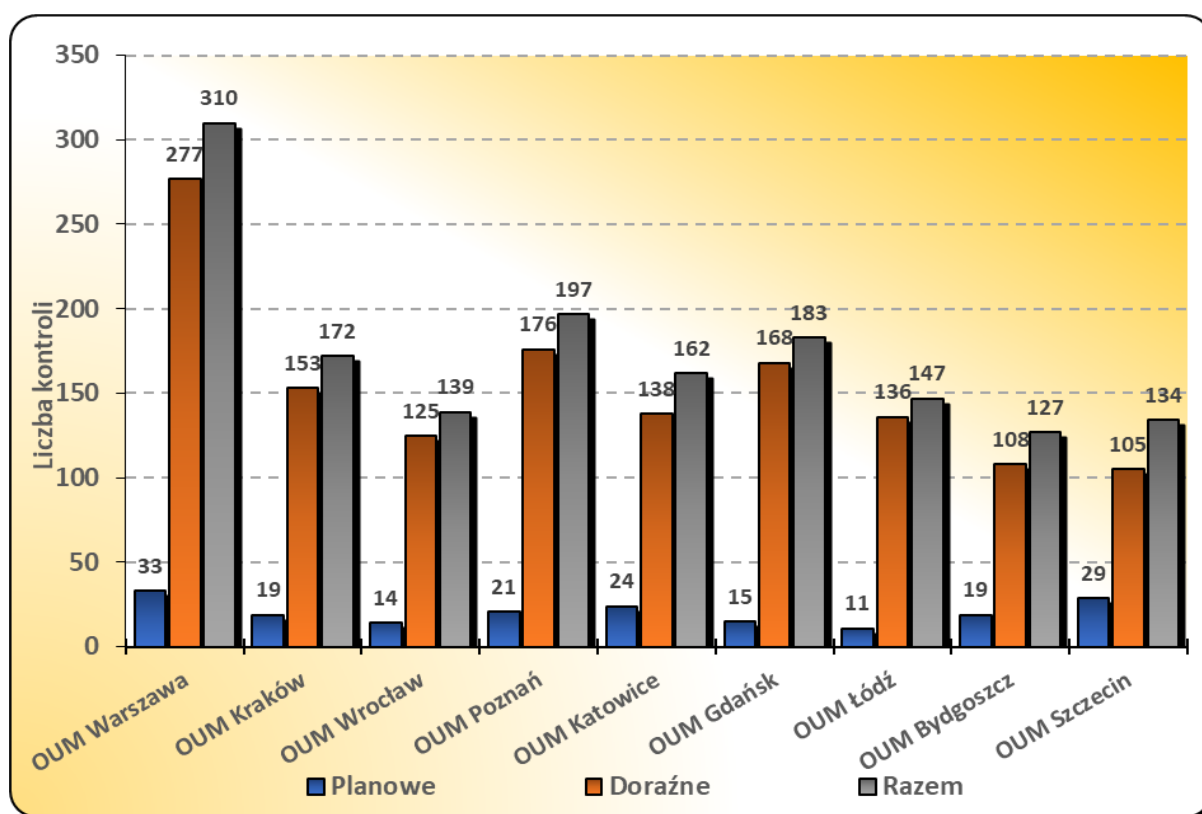
Tabela nr 2. Kontrole podmiotów paczkujących

OUM	Kontrole wykonane na terenie OUM					
	OUM		Obw.UM	Suma	DS	KP
	P	D	D			
Warszawa	33	22	255	310	42	17
Kraków	19	32	121	172	5	2
Wrocław	14	15	110	139	5	3
Poznań	21	63	113	197	8	4
Katowice	24	71	67	162	8	3
Gdańsk	15	55	113	183	0	6
Łódź	11	46	90	147	32	17
Bydgoszcz	19	24	84	127	4	4
Szczecin	29	15	90	134	0	0
Ogółem	185	343	1043	1571	104	56

Gdzie: P – kontrole planowe; D – kontrole doraźne; DS – działania sprawdzające; KP - kontrole podjęte, które nie doszły do skutku.

Wykonane przez OUM kontrole przedstawia wykres nr 6.

Wykres nr 6. Kontrole podmiotów paczkujących

Kontrole planowe, zgodnie z ustawą o towarach paczkowanych, dotyczą tylko podmiotów paczkujących oznaczających towary znakiem „e”. W ramach kontroli planowych skontrolowano 189 systemów kontroli wewnętrznej ilości towaru paczkowanego stosowanych przez podmiot paczkujący, nie zakwestionowano żadnego. Podczas kontroli planowych sprawdzono 394 partie towarów paczkowanych, z czego zakwestionowano 3 (0,7 %). Przeprowadzone kontrole doraźne umożliwiły ocenę paczkowania produktów u przedsiębiorców, których paczkowanie budziło zastrzeżenia Inspekcji Handlowej i Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz konsumentów. W ramach kontroli doraźnych skontrolowano 1491 partii towaru paczkowanego, z czego zakwestionowano 26 (1,7 %). Podczas kontroli doraźnych oceniono także 586 systemy kontroli wewnętrznej ilości towaru paczkowanego stosowanych przez podmiot paczkujący, z czego zakwestionowano 15 (2,5 %).

Główną przyczyną zakwestionowania partii było przede wszystkim to, że średnia ilość rzeczywista towaru paczkowanego była mniejsza od wartości kwalifikującej (lub ilości nominalnej Q_n towaru paczkowanego deklarowanej na opakowaniu), a ponadto:

- liczba towarów w próbce o błędzie z zakresu od $Q_n - T_1$ do $Q_n - 2T_1$ przekraczała wartość dopuszczalną,
- w kontrolowanej próbce występowały towary, których błąd przekraczał wartość $2T_1$.

Oznaczenia Q_n i T_1 oraz wartość kwalifikująca zostały określone w § 1 ust. 2 i 3 oraz w § 6 ust. 3 załącznika nr 2 do ustawy o towarach paczkowanych.

W zakresie przestrzegania ustawy – Prawo o miarach kontrolą objęto wszystkie przyrządy pomiarowe stosowane w systemie kontroli wewnętrznej ilości towaru paczkowanego tj. 4053 sztuk, zakwestionowano 18 sztuk (0,4 %).

W przypadku 242 kontroli (tj. 15,4 % wszystkich kontroli) stwierdzono naruszenia ustawy o towarach paczkowanych i/lub ustawy – Prawo o miarach, w wyniku czego wydano zalecenia pokontrolne. Zalecenia dotyczyły 290 przypadków naruszenia przepisów, m.in.: niewłaściwego stosowania przyrządów pomiarowych, niewłaściwego stosowania oznakowań i jednostek miar na towarach paczkowanych lub sprawdzona partia nie spełniała wymagań dopuszczenia do obrotu.

Na winnych naruszenia przepisów ustawy Prawo o miarach i ustawy o towarach paczkowanych nałożono 64 mandaty karne na kwotę 9700 zł oraz udzielono 12 pouczeń.

Za czynności związane z kontrolami planowymi oraz doraźnymi (w przypadku wyniku negatywnego) zostały pobrane opłaty zgodnie zobowiązującymi przepisami.

Roczny plan kontroli w zakresie kontroli podmiotów paczkujących został wykonany w **50,0 %**.

IV. Kontrole w zakresie przetwórstwa, naprawy i obrotu wyrobami z metali szlachetnych

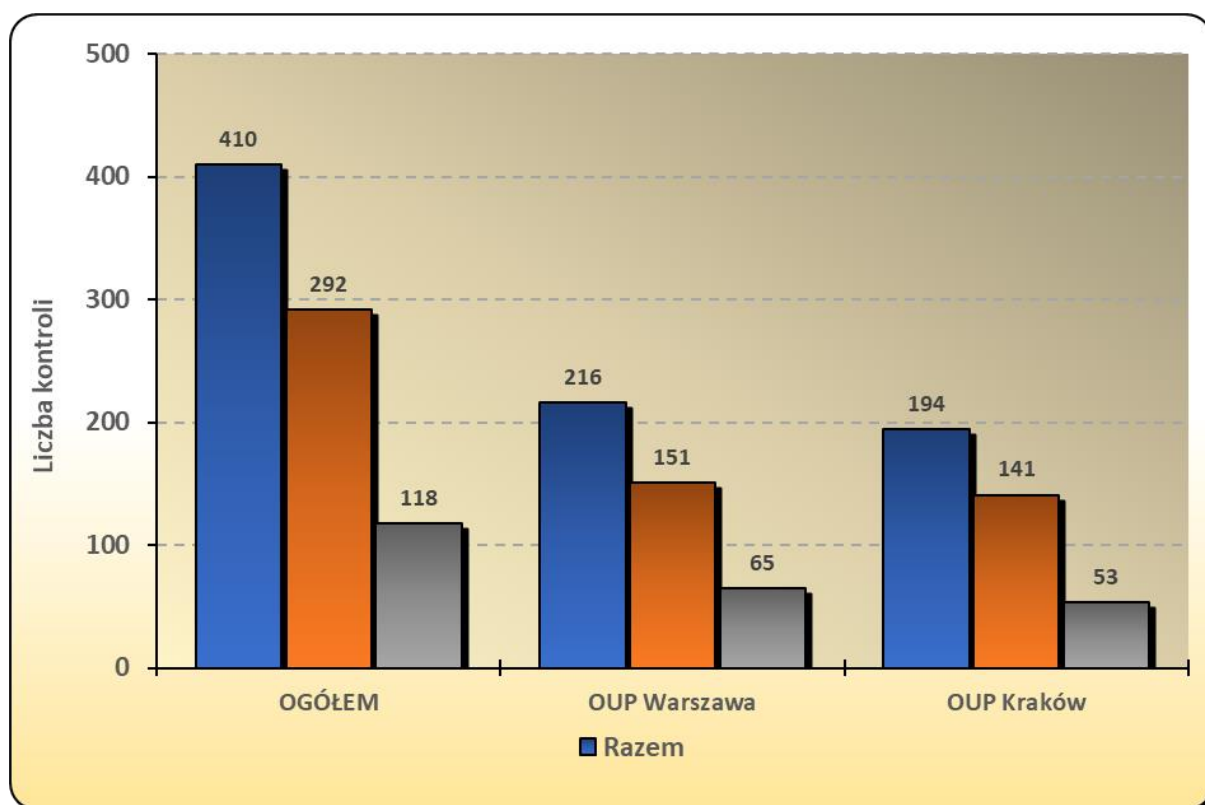
W I półr. 2018 roku zespoły kontrolne administracji probierczej wykonały 410 kontroli w miejscach przetwórstwa, naprawy lub obrotu wyrobami z metali szlachetnych, w tym 292 kontrole w miejscach obrotu i 118 kontroli w miejscach wytwarzania, przetwórstwa, naprawy i obrotu.

Na obszarze działania Okręgowego Urzędu Probierczego w Warszawie wykonano 216 kontroli jednostek, w tym 151 kontroli w miejscach obrotu i 65 kontrole w miejscach wytwarzania, przetwórstwa, naprawy i obrotu.

Na obszarze działania Okręgowego Urzędu Probierczego w Krakowie skontrolowano 194 jednostki, w tym 141 miejsc obrotu i 53 miejsca wytwarzania, przetwórstwa, naprawy i obrotu.

Wykonane kontrole probiercze przedstawia wykres nr 7.

Wykres nr 7. Kontrole probiercze

Ogółem w I półr. 2018 roku we wszystkich skontrolowanych jednostkach zakwestionowano i wycofano z obrotu, w drodze decyzji administracyjnej, łącznie 1118 sztuk wyrobów oferowanych do sprzedaży (576 wyrobów złotych i 542 wyroby srebrne), w tym:

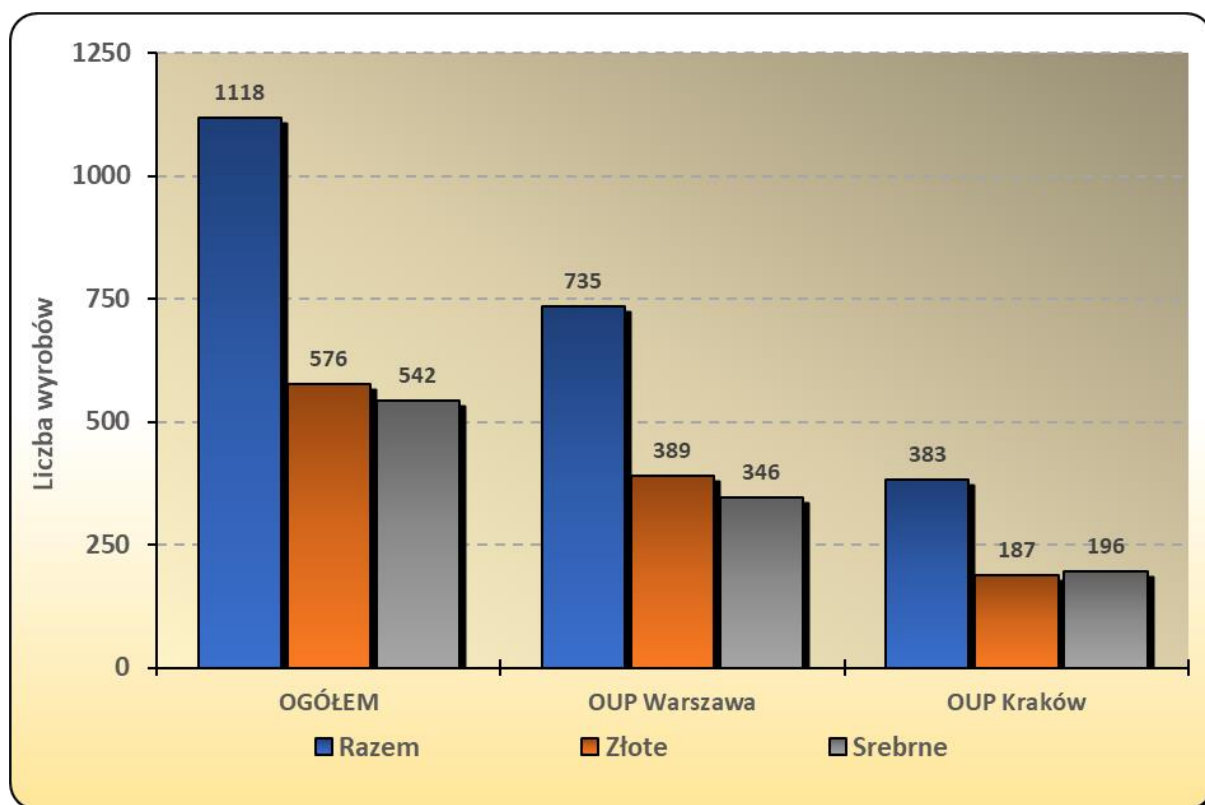
- pracownicy OUP w Warszawie zakwestionowali ogółem 735 sztuk wyrobów oferowanych do sprzedaży, w tym: 389 szt. wyrobów ze złota i 346 szt. ze srebra;

- pracownicy OUP w Krakowie zakwestionowali ogółem 383 sztuki wyrobów oferowanych do sprzedaży, w tym: 187 szt. złotych wyrobów i 194 szt. srebrnych z powodu braku cech probierczych.

Nie stwierdzono wyrobów oznaczonych fałszywymi cechami probierczymi.

Zakwestionowane przez okręgowe urzędy probiercze wyroby z metali szlachetnych przedstawia wykres nr 8.

Wykres nr 8. Zakwestionowane wyroby

Kontrolujący za nieprzestrzeganie przepisów ustawy Prawo probiercze wystawili 98 mandatów karnych na łączną kwotę 17.400 zł. Dwie sprawy skierowano do sądu.

Roczny plan kontroli probierczych zrealizowano w **51,9 %**.

PODSUMOWANIE

Celem prowadzonej sprawozdawczości jest m.in. przygotowanie informacji o stanie działań w zakresie sprawowanego nadzoru Prezesa Głównego Urzędu Miar nad przestrzeganiem przepisów prawa przez podmioty kontrolowane jak również jednostki nadzorowane oraz zaspokojenie potrzeb informacyjnych odbiorcom zainteresowanym funkcjonowaniem administracji miar i administracji probierczej.

Zgodnie z zakresem swoich kompetencji Biuro Służby Miar prowadzi cykliczną sprawozdawczość, w oparciu o sprawozdania OUM i OUP, w której prezentowane są informacje z zakresu nadzoru Prezesa GUM nad przestrzeganiem przepisów ustaw: Prawo o miarach, Prawo Probiercze, o towarach paczkowanych i o systemie tachografów cyfrowych.

Niniejsza informacja jest okresowym podsumowaniem działalności kontrolnej dwóch kwartałów 2018 roku dziewięciu okręgowych urzędów miar i dwóch okręgowych urzędów probierczych.

Prowadzone działania nadzorcze mają na celu sprawdzanie i promowanie przestrzegania w kraju obowiązującego prawa z zakresu administracji miar i administracji probierczej, głównie w trosce o ochronę bezpieczeństwa obrotu gospodarczego i praw konsumenta.

Przygotowane przez:

Biuro Służby Miar
Wydział Administracji Terenowej
Główny Urząd Miar